

2024-03-16

Minnesanteckningar från Floraväktarmöte 16 mars 2024

Mötet inleddes av Åke Svensson och Charlotte Wigermo som hälsade de 31 deltagarna välkomna. Alla tackades för väl utfört arbetet under 2023!

Viktigt att tänka på

Vi diskuterade hur stor eller liten en lokal kan vara och hur den avgränsas. Finns det något i naturen som avgränsar så är det lättare. Men alla plantor i hela landskapet ska räknas av den aktuella arten. Mejla om ni hittar plantor som är utanför lokalen där ni letar. Även andra arter som ni hittar ska räknas om det är möjligt.

Det är viktigt att vi inventerar och räknar på ett standardiserat sätt så att bedömningarna blir jämförbara över tid, oberoende av vem som besökt lokalen. På Svensk Botanisk Förenings hemsida finns en mall för hur rödlistade arter ska räknas samt en bra handledning för Floraväktare.

Vi önskar foto av lokalen och att dessa foton läggs in på Artportalen

Många koordinater behöver förbättras. Numera kan de flesta mobiler användas för att kolla upp koordinater men sök annars på Eniro eller Hitta.se. I floraväktarappen visas koordinaterna i RT90. Alla koordinater som slutar på 00 eller 50 samt har en stor mätosäkerhet på 50 – 100 m behöver nya koordinater. Använd appen Sweref om ni har Iphone eller Eniro för att ta nya noggrannare koordinater.

Observera dock att helt nya lokaler ska läggas in av Charlotte, som är administratör i Skåne.

Rekommendationen är att man rapporterar direkt efter varje besök samt att man gärna beskriver lokalens tillstånd i kommentarsfältet. Det är lättast när man har allt i färskt minne och det är en mindre mängd information som ska läggas in.

Den nya **Floraväktarappen** är bra att använda i fält för att leta upp lokalerna. Man kan också rapportera direkt i floraväktarappen eller enbart lägga in men granska när man är hemma. I appen ser man lokalens historik. Om man inte använder floraväktarappen så ta ut rapportbladet som ni hittar under Administration/välj art och kommun samt klicka in på rapporten.

Arbetet under 2024

Åke Svensson och Charlotte Wigermo redogjorde för vilka arter vi ska prioritera under årets säsong.

Enligt Rödlistan har vi runt 250 rödlistade kärlväxter i landskapet. Dessa finns på runt 8000 lokaler. Det är nödvändigt att vi prioriterar arbetet och gör rejäla genomgångar av ett mindre antal arter varje år för att klara av uppdraget. Ambitionen är att vi ska hinna med att besöka samtliga lokaler inom en fem-årsperiod men för att klara det skulle vi behöva få in ännu fler floraväktare.

Alla CR-arter besöks däremot årligen, se lista på Lunds Botaniska Förenings hemsida. På hemsidan under flik Floraväkteri finns också bildspelet från floraväktarmötet.

Följande arter har prio 1 under året eftersom de är påbörjade under 2022 och 2023 och måste bli klara i år;

Backsippa
Sanddådra
Smultronfingerört
Sandlusern
Dvärgjohannesört
Källfräne
Borstsäv

Påbörjade arter som ska bli klara 2024 - 2026

Småvänderot
Backsilja
Plattsäv

Arter inom biogeografisk uppföljning som måste besökas 2024

Slättergubbe
Strandlummer
Gulyxne
Flytsvalting

Nya arter 2024 – prio 2

Martorn
Dikesskräppa

Charlotte skickar listor över vem som valt arter i kommunerna. Om ni behöver hjälp med att söka ut lokaler från Artportalen så hör av er.

Resultat 2023

Charlotte Wigermo och Åke Svensson sammanfattade inventeringarna som gjordes under 2023. Totalt under året inrapporterades 1611 lokaler till Artportalen, vilket var nytt rekord återigen.

Lokalerna fördelades på 21 CR, 210 EN, 1256 VU samt 124 NT.

Stort tack till alla!

De arter som vi blev klara med under 2023 var luktvädd, lungrot, åkermadd, hålröt och rapunkelklocka.

Utdrag från årets floraväktarrapport

Årets **floraväktarexkursion** den 19 aug gick till Sjöbo kommun där vi var 13 floraväktare som inventerade lungrot *Blitum bonus-henricus*, kal knipprot *Epipactis phyllanthes*, backsilja *Peucedanum oreoselinum* och dvärgjohannesört *Hypericum humifusum*.

Som avslutning på dagen bjöds floraväktarna på middag på Sjöbo gästgiveri.

Floraväktarartiklar

Publicering av 9 artiklar i Botaniska Notiser med artsammanställning efter det att inventering färdigställts avseende; brinklosta *Bromus commutatus*, kråkrassing *Lepidium coronopus*, luktvädd *Scabiosa canescens*, marrisp *Limonium vulgare*, plattlummer *Lycopodium complanatum*, renlosta *Bromus arvensis*, rutlåsbräken *Botrychium matricariifolium*, skogskorn *Hordelymus europaeus*, skärblad *Falcaria vulgaris*, slätterfibbla *Hypochaeris maculatum* samt strandlummer *Lycopodiella inundata*.

I artiklarna redovisas nuvarande och tidigare förekomster samt trender, vidtagna och planerade åtgärder.

Åtgärder

Information och kommunikation med markägare och brukare har hög prioritet. Arbetet sker om möjligt i samarbete med Länsstyrelsen och kommunerna.

- **Ängsilja** – De lokala floraväktarna har gjort ett fantastiskt arbete även i år och 36 plantor kunde inräknas på åkerrenen. Försök har gjort med att sätta ut plantor som är uppdragna från frön i kanten av en betesmark i närheten. I år fanns där 10 plantor som klarat sig.
Lunds Botaniska Förenings styrelse har haft ingående diskussioner med länsstyrelsen om hur arten ska kunna räddas kvar i landet. Myndighetens uppfattning är att vidta så välanpassad skötsel som möjligt på växtplatsen.
- **Knärot** – Floraväktare har inventerat Kronoskogen i Ängelholm där det tidigare varit känt en mindre lokal för knärot. Nu har över 2000 plantor hittats. Kommunen håller på att göra området mer tillgängligt för aktiviteter och bygger bland annat spänger men dessa håller på att hamna över många plantor med knärot. Kontakt har tagits med kommunekolog för att skydda huvuddelen av beståndet.
- **Jättefräken** – Vid Ålabodarna rensar en floraväktare runt jättefräkenbeståndet varje år.
- **Gulyxne** – Inventering av gulyxne i N.Åsum och Lyngsjö sker varje år av Floraväktare tillsammans med personer från Kristianstads Vattenrike och Länsstyrelsen. Samråd sker angående skötseln.
- **Lunds Botaniska Förening har tillsammans med Länsstyrelsen, Fredriksdals museer och trädgårdar och Lunds botaniska trädgård** ett projekt för *Ex situ* bevarande av växter. Arbetet löper på med insamling av lämpliga arter samt uppdraging av plantor.
- **Kungsmarken** – Detta värdefulla område behöver en förbättrad skötselplan. En arbetsgrupp inom Lunds Botaniska Förening har regelbunden kontakt med golfklubben samt med Länsstyrelsens handläggare. Under året har inventering av området fortsatt och flera nya lokaler för rödlistade arter har hittats.

- **Lunds Botaniska Förening** – har genom sin ordförande och floraväktaransvarig haft samrådsmöte med bland annat ansvariga på Länsstyrelsen för Naturskydd och Naturvård. Vid dessa möten diskuteras ett stort antal frågor avseende skydd av såväl hotade arter som skötsel av viktiga botaniska lokaler.
- De **Floraväktare** som har möjlighet försöker att påverka markägare, Länsstyrelsen och kommuner för få till bättre skötselplaner.

Roliga och positiva händelser under året som gått:

- En ny rik lokal hittad för sommarklynne *Valerianella dentata*.

Negativa händelser under året

- De tidigare mycket rika förekomsterna av backsippa på Brösarps backar var i år nästan helt tomma på backsippor. Betestrycket förefaller alltför kraftigt och frågan är om detta lett till utarmning av även annan flora. Det som är känt är att åtminstone både backsippa och luktvädd drabbats mycket negativt.
- Det har uppdagats att det växer parkslide i närheten av lokalen för kustgullpudra. Lunds Botaniska förening har under flera år varit bekymrade över att lokalen saknar skydd, vilket förmedlats till olika myndigheter. Förekomst av parkslide utgör ett av flera hot på lokalen.

Övrigt

Om ni önskar ta hand om någon art eller någon lokal i er närhet så hör av er till Charlotte. Detta gäller både uppräknade arter eller om ni har någon annan/ andra arter ni skulle tycka vara kul att floraväkta.

Vi behöver vara fler floraväktare som hjälps åt och har ni tips på personer som ni tror vill hjälpa till så maila mig.

Charlotte Wigermo
 Koordinator för floraväkteri i Skåne
 Lunds Botaniska Förening